

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Sžsk/17/2020
Identifikačné číslo spisu: 3019200346
Dátum vydania rozhodnutia: 25.11.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Viola Takáčová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:3019200346.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Zdenky Reisenauerovej a JUDr. Aleny Adamcovej, v právnej veci žalobcu: X.. K. S., P., narodený XX. F. XXXX, bytom v N., A. Č.. XXXX/XX, proti žalovanému: Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, so sídlom v Bratislave, Špitálska č. 8, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného z 10. júna 2019, Číslo:UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/6087, o kasačnej sťažnosti žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 27. novembra 2019, č.k. 28Sa/34/2019-61, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 27. novembra 2019, č.k. 28Sa/34/2019-61 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného z 10. júna 2019, Číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/6087 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Žalobca m á n á r o k n a náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde voči žalovanému v rozsahu 100 %.

Odôvodnenie

I.

1. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) napadnutým rozsudkom podľa ustanovenia § 190 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 10. júna 2019, Číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/6087, ktorým tento postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica z 13. februára 2019, Číslo: PB2/PP/SOC/2019/30351-4. Uvedeným rozhodnutím z 13. februára 2019 prvostupňový správny orgán podľa § 34 ods. 1, § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“) nevyhovel žiadosti žalobcu z 10. decembra 2018 a nepriznal mu peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou.

2. Krajský súd zákonnosť preskúmaného rozhodnutia žalovaného správneho orgánu preskúmal v intenciách § 14 ods. 6, § 15 ods. 1, § 34 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z. a postupom v zmysle právnej úpravy ustanovenej v Tretej hlave Tretej časti SSP upravujúcej správnu žalobu v sociálnych veciach za primeraného použitia ustanovení o všeobecnej správnej žalobe podľa Prvej hlavy Tretej časti SSP a dospel k záveru o nedôvodnosti podanej žaloby.

3. Krajský súd po oboznámení sa s obsahom predloženého administratívneho spisu žalovaného a prvostupňového správneho orgánu dospel k záveru, že rozhodnutie žalovaného je v súlade so zákonom a za súladný so zákonom možno označiť aj procesný postup žalovaného a pred ním prvostupňového správneho orgánu vedúci k vydaniu ich rozhodnutí. Z listinných dôkazov, ktoré mali správne orgány k dispozícii, vyvodili správne skutkové závery. Svoje úvahy, vedúce ich k ustáleniu skutkového stavu, racionálne odôvodnili a takto zistený a ustálený skutkový stav následne správne právne posúdili právne korektnou aplikáciou relevantných zákonných ustanovení platných a účinných v čase vydania napadnutého rozhodnutia. Nezistil právne pochybenia ani logické nesprávnosti a ani inú vadu konania, ktorá by mala vplyv na jeho zákonnosť. V tomto kontexte považoval napadnuté rozhodnutie za argumentačne zrozumiteľné a dostatočne odôvodnené citáciou konkrétnych ustanovení právneho predpisu a ich následným výkladom. Žalovaný sa v ňom tiež vysporiadal s odvolacími námietkami žalobcu. V zhode s názorom žalovaného zastal názor, že ak posudkový lekár pri spracúvaní podkladov pre vydanie komplexného posudku podľa § 15 zákona č. 447/2008 Z.z. považuje pre ustálenie niektorej spornej odbornej (medicínskej) otázky za nevyhnutné doplnenie ďalších lekárskeho vyšetrení, ku ktorých podrobeniu sa vyzve žiadateľ o príspevok, je žiadateľ o príspevok v zásade povinný sa takémuto zákroku podrobiť. Žalobca navrhované urodynamické vyšetrenie, na ktoré bol vyzvaný, odmietol z dôvodu, že ho považuje za nadbytočné. Uvedená nadbytočnosť, aby bolo ju možné vnímať ako relevantnú námietku, však nemôže byť výsledkom subjektívneho presvedčenia žalobcu. Z námietok žalobcu vyplýva, že vyšetrenie je pre neho stresujúcou, diskomfortnou a celkovo nepríjemnou záležitosťou, tu však treba podotknúť, že medicína aj napriek značným pokrokom je stále odkázaná na využívanie viacerých invazívnych diagnostických postupov a vyšetrení, ktoré predstavujú pre vyšetřovaného rôznu mieru diskomfortu (napríklad gastroscopia alebo kolonoskopia), avšak bez realizácie ktorých nie je možné riadne ustálenie zdravotného stavu žalobcu a jeho príčin. Žalobca síce naznačil, že urodynamické vyšetrenie má isté zdravotné riziká, neuviedol však aké. Vzhľadom na obsah žalobných námietok súd ustálil, že k nedostatočnému zisteniu skutkového stavu prispel žalobca absenciou potrebnej miery súčinnosti z jeho strany, preto nemožnosť dostatočne verifikovať relevantné okolnosti jeho zdravotného postihnutia je tu síce daná, avšak nie je možné pričítať uvedený nedostatok na vrub správnych orgánov, s výsledkom vady konania. Ak teda správne orgány u žalobcu, odmietajúceho konkrétny spôsob doplnenia dokazovania, vychádzali napokon len z tých dôkazov, ktoré mali k dispozícii, je potrebné konanie žalobcu vnímať ako nesplnenie si dôkaznej povinnosti, čo logicky malo bezprostredný vplyv na výsledok žalobcom iniciovaného administratívneho konania. Ak z dôvodu neunesenia dôkazného bremena žalobcom nebolo vyhovené jeho žiadosti, nie je možné iba z tohto dôvodu vnímať napadnuté rozhodnutie ako nezákonné.

4. Vzhľadom na vyššie uvedené, krajský súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

5. O trovách konania súd rozhodol podľa § 168 SSP tak, že úspešnému správne orgánu nepriznal náhradu trov konania, pretože mu žiadne trovy nevznikli.

II.

6. Proti tomuto rozsudku podal žalobca v zákonnej lehote kasačnú sťažnosť.

7. Namietal, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 440 ods. 1 písm. g/ SSP).

8. Uviedol, že krajský súd sa nesprávne stotožnil s argumentáciou žalovaného, ktorý odkazoval na závery z osobného posúdenia zdravotného stavu posudkovým lekárom, ktoré sa netýkali predmetnej žiadosti o peňažný príspevok z 10. decembra 2018, ale predošlej 9 mesiacov staršej žiadosti. Predložil všetky potrebné dokumenty potvrdzujúce splnenie zákonných požiadaviek na priznanie príspevku a tiež, že má diagnostikovaný stav podľa § 14 ods. 6 písm. c/ zákona č. 447/2008 Z.z. („ťažkú poruchu zvieráčov“; pozn. súdu). Posudkový lekár nepostupoval podľa § 11 ods. 3 menovaného zákona, ktorý stanovuje povinnosť, aby pri výkone lekárskej posudkovej činnosti vychádzal z aktuálneho lekárskeho nálezu. Uviedol, že správne orgány z listinných dôkazov, ktoré mali k dispozícii, vyvodili nesprávne skutkové závery a svoje úvahy vedúce k ustáleniu skutkového stavu nezdôvodnili a takto zistený skutkový stav nesprávne právne posúdili. Listinné dôkazy preukazovali, že trpí ťažkou inkontinenciou moču a stolice III. stupňa, ktorá je trvalá a nezvratná, má trvalo predpísané inkontinenčné pomôcky a tiež odporúčanie, že stav žalobcu si vyžaduje používať individuálnu prepravu. Ak mal posudkový lekár pochybnosti o správnosti, objektívnosti, alebo úplnosti diagnostického záveru plynúceho z predloženého lekárskeho nálezu, mal právo žalobcu predvolať na posúdenie zdravotného stavu, čo neurobil. Taktiež posudkový lekár nepožiadaval o kompletizáciu lekárskeho nálezu podľa § 11 ods. 5 a § 61 ods. 4 menovaného zákona, ak bol presvedčený o jeho neúplnosti. Rovnako sa nestotožnil s tvrdením súdu, že žalobca sám prispel k nedostatočnému zisteniu skutkového stavu veci, keď tento neposkytol dostatočnú súčinnosť správne orgánom a neunesol dôkazné bremeno. V tejto súvislosti uviedol, že správny orgán žalobcu nevyzval na žiadnu súčinnosť a ani to nepreukázal žiadnym hodnoverným dôkazom, ale naopak, práve správne orgány, ak nadobudli dojem, že je potrebné overiť objektívnosť alebo úplnosť diagnostického záveru, mali byť súčinné s obvodným lekárom a neurológom žalobcu.

9. Záverom navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, eventuálne, aby zrušil napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj prvostupňové správne rozhodnutie a vec vrátil prvostupňovému správne orgánom na ďalšie konanie.

III.

10. Žalovaný sa ku kasačnej sťažnosti žalobcu vyjadril podaním z 10. februára 2020 zotrvajúc na správnosti a zákonnosti napadnutého rozhodnutia.

11. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky kasačnú sťažnosť ako nedôvodnú zamietol.

IV.

12. Vyjadrenie žalovaného bolo žalobcovi doručené dňa 02. marca 2020 na vedomie.

V.

13. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd kasačný (§ 11 písm. g/ SSP) preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu spolu s konaním, ktoré predchádzalo jeho vydaniu postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 455 SSP a dospel k záveru, že kasačná sťažnosť žalobcu je dôvodná.

14. Podľa § 2 ods. 1 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

15. Podľa § 2 ods. 2 SSP, každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánov verejnej správy, opatrením orgánov verejnej správy, nečinnosťou orgánov verejnej správy alebo iným zásahom orgánov verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

16. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne súdy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb

zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

17. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne súdy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

18. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

19. Podľa § 199 ods. 1 písm. d/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny.

20. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

21. Podľa § 177 ods. 1 SSP, správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

22. Podľa § 178 ods. 1 SSP, žalobcom je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá o sebe tvrdí, že ako účastník administratívneho konania bola rozhodnutím orgánu verejnej správy alebo opatrením orgánu verejnej správy ukrátená na svojich právach alebo právom chránených záujmoch.

23. Predmetom konania o kasačnej sťažnosti v danej veci bol rozsudok krajského súdu, ktorým súd zamietol ako nedôvodnú žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného z 10. júna 2019, Číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/6087, ktorým tento postupom podľa § 59 ods. 2 Správneho poriadku zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové správne rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica z 13. februára 2019, Číslo: PB2/PP/SOC/2019/30351-4. Uvedeným rozhodnutím z 13. februára 2019 prvostupňový správny orgán podľa § 34 ods. 1, § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v rozhodnom znení (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z.z.“) nevyhovel žiadosti žalobcu z 10. decembra 2018 a nepriznal mu peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla s automatickou prevodovkou.

24. Zákon č. 447/2008 Z.z. upravuje právne vzťahy pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia, právne vzťahy pri vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím, vyhotovení preukazu fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom (ďalej len "preukaz"), parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len "parkovací preukaz") a právne vzťahy na účely posudzovania potreby osobitnej starostlivosti poskytovanej podľa osobitného predpisu. 1) (§ 1 ods. 1)

25. Cieľom úpravy právnych vzťahov uvedených v odseku 1 je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v oblastiach ustanovených týmto zákonom. (§ 1 ods. 2)

26. Podľa § 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 447/2008 Z.z., lekárska posudková činnosť na účely tohto zákona je posudzovanie jednotlivých druhov odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím.

27. Podľa § 11 ods. 3 zákona č. 447/2008 Z.z., pri výkone lekárskej posudkovej činnosti posudkový lekár vychádza z aktuálneho lekárskeho nálezu na účely kompenzácie, na účely preukazu, na účely parkovacieho preukazu, na účely posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby vykonávať opatrovanie a posudzovania fyzickej schopnosti a psychickej schopnosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím udeliť písomný súhlas podľa § 40 ods. 6 (ďalej len "lekársky

nález"), ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho nálezu je uvedený v prílohe č. 1.

28. Podľa § 11 ods. 5 zákona č. 447/2008 Z.z., posudkový lekár požiada poskytovateľa zdravotnej starostlivosti o kompletizáciu lekárskeho nálezu, ak je lekársky nález neúplný.

29. Podľa § 11 ods. 11 zákona č. 447/2008 Z.z., výsledkom lekárskej posudkovej činnosti je lekársky posudok, ktorý obsahuje mieru funkčnej poruchy, vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, závery k jednotlivým druhom odkázanosti fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím podľa § 14 a termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak tento zákon neustanovuje inak. Vzor lekárskeho posudku je uvedený v prílohe č. 2.

30. Podľa § 14 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z., fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, ak nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti z dôvodu
a/ ťažkej poruchy mobility premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a späť, nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb, udržať sa v ňom počas jazdy a vystúpať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb,
b/ duševnej poruchy s často sa opakujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb alebo
c/ ťažkej poruchy zvieráčov prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb.

31. Podľa § 15 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., na základe lekárskeho posudku podľa § 11 ods. 11 a na základe posudkového záveru podľa § 13 ods. 9 príslušný orgán vypracúva komplexný posudok na účely kompenzácie, ktorý obsahuje
a/ mieru funkčnej poruchy,
b/ vyjadrenie, že ide o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím,
c/ sociálne dôsledky ťažkého zdravotného postihnutia vo všetkých oblastiach kompenzácie,
d/ návrh druhu peňažného príspevku na kompenzáciu,
e/ vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na sprievodcu,
f/ vyjadrenie, či fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom,
g/ termín opätovného posúdenia zdravotného stavu, ak ho určí posudkový lekár,
h/ odôvodnenie komplexného posudku.

32. Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá je podľa komplexného posudku vypracovaného podľa § 15 ods. 1 odkázaná na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, možno poskytnúť peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla.

33. Podľa § 53 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z., na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní 50) (Správny poriadok; pozn.) s odchýlkami uvedenými v odseku 2, ak tento zákon neustanovuje inak.

34. Podľa § 53 ods. 2 zákona č. 447/2008 Z.z., ustanovenia § 18 ods. 3, § 33 ods. 2, § 60, § 61 až 68 všeobecného predpisu o správnom konaní 50) sa nevzťahujú na konanie vo veciach kompenzácie, na konanie o preukaze a na konanie o parkovacom preukaze.

35. Podľa § 3 ods. 5 veta prvá Správneho poriadku, rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci.

36. Podľa § 32 ods. 1 Správneho poriadku, správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Prítom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.

37. Podľa § 46 Správneho poriadku, rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

38. Podľa § 47 ods. 3 Správneho poriadku, v odôvodnení rozhodnutia správny orgán uvedie, ktoré skutočnosti boli podkladom na rozhodnutie, akými úvahami bol vedený pri hodnotení dôkazov, ako použil správnu úvahu pri použití právnych predpisov, na základe ktorých rozhodoval, a ako sa vyrovnal s návrhmi a námietkami účastníkov konania a s ich vyjadreniami k podkladom rozhodnutia.

39. Najvyšší súd z obsahu súdneho spisu, ktorého súčasťou tvoril administratívny spis žalovaného zistil, že žalobca

- dňa 10. decembra 2018 na predpísanom tlačive požiadal o poskytnutie peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla (s automatickou prevodovkou),

- dňa 13. februára 2019 prvostupňový správny orgán rozhodnutím vydaným pod číslom PB2/PP/SOC/2019/30351-4 nevyhovel žiadosti žalobcu a nepriznal mu peňažný príspevok na kúpu osobného motorového vozidla (s automatickou prevodovkou)

[podklad pre vydanie tohto rozhodnutia predstavoval Komplexný posudok z 30. januára 2019, Číslo: PB2/PP/SOC/2019/30508, Č.z. 2019/15524 vychádzajúci so záverov plynúcich z Lekárskeho posudku z 11. januára 2019, evidovaného pod číslom PB2/PP/SOC/2019/30508-0003 a tiež zo záverov plynúcich zo Sociálnej posudkovej činnosti realizovanej dňa 11. januára 2019; dôvod, pre ktorý nebolo vyhovené žiadosti žalobcu spočíval v tom, že žalobca (v zmysle vyššie spomenutých podkladov) nie je odkázaný na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom, nakoľko je schopný sa premiestniť, nastupovať, vystupovať a udržať sa vo vozidle verejnej hromadnej dopravy osôb; na základe doložených odborných vyšetrení je mobilita zachovaná, chôdza samostatná, bez doporučenia a používania oporných zdravotníckych pomôcok; nemá diagnostikované stavy a diagnózy uvedené v § 14 ods. 6 písm. b/ a c/ zákona č. 447/2008 Z.z.],

- následne na základe podaného odvolania, žalovaný vydal dňa 10. júna 2019 pod číslom UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/6087 tu preskúmané rozhodnutie, ktorým odvolanie žalobcu zamietol a prvostupňové správne rozhodnutie z 13. februára 2019 potvrdil

[podklad pre vydanie rozhodnutia tvoril Komplexný posudok z 27. mája 2019, Číslo: ZA/2019/6971/3-MAG (vychádzajúci so záverov plynúcich z Lekárskeho posudku z 02. mája 2019, evidovaného pod číslom ZA/2019/6971/2, v ktorom žalovaný konštatoval, že žalobca ako 66 ročný pacient je v dispenzárnej starostlivosti viacerých odborných ambulancií, v popredí je syndróm funikulárnej myelózy, pri chronickej hypovitaminóze vitamínu B 12 s prítomnou kvadruparézou stredného stupňa. Chôdza je samostatná, bez odporúčania a používania zdravotníckych pomôcok. Je po prekonanom tranzitórnom ischemickom ataku. V neurologickom vyšetrení sú reflexy a citlivosť symetrická, popisovaná je iba instabilita horných a dolných končatín. V neurologickom vyšetrení z marca 2017 nie sú popisované poruchy zvieracov. Aktuálne doložené neurologické vyšetrenie popisuje inkontinenciu moču a stolice ťažšieho (stupňa; pozn. súdu), avšak táto nie je verifikovaná urodynamickým vyšetrením. Nie je teda možné objektivizovať, či sa jedná o inkontinenciu stresového charakteru alebo ide o neurogénny močový mechúr. V marci 2018 bol vyšetrený urológom, ktorý popisuje dysfunkciu zvieracov so znížením tonusu konečníkového zvierača v kombinácii so zväčšením prostaty, urodynamické vyšetrenie k objektivizácii stavu nebolo doporučené, taktiež neboli doporučené inkontinenčné pomôcky. V januári 2018 bol vyšetrený chirurgom, ktorý popisuje len reziduálnu poruchu sfinkterov a hemoroidy, ktoré boli opatrne reponované. Bol odporučený špeciálny vankúš na konečník s predpisom plienok. Pridružené sú bolesti krčnej chrbtice na podklade degeneratívnych zmien bez kompresie nervových štruktúr a bez zjavnej paretizujúcej symptomatológie].

40. V prejednávanej veci nebolo sporné, že žalobca je osobou s ťažkým zdravotným postihnutím s mierou funkčnej poruchy 60 %. Spornou však zostala otázka odkázanosti osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom.

41. Príspevok na kúpu osobného motorového vozidla možno poskytnúť len ťažko zdravotne postihnutej fyzickej osobe, ktorá spĺňa zákonom stanovenú podmienku odkázanosti na individuálnu prepravu

osobným motorovým vozidlom (§ 34 ods. 1 zákona č. 447/2008 Z.z.). To znamená, že (v zmysle právnej úpravy účinnej od 01. júla 2018) musí ísť o fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorá nie je schopná na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jej prirodzenej dôstojnosti z dôvodu ťažkej poruchy mobility premiestniť sa k vozidlu verejnej hromadnej dopravy osôb a späť, nastupovať do vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb, udržať sa v ňom počas jazdy a vystupovať z vozidla verejnej hromadnej dopravy osôb, duševnej poruchy s často sa opakujúcimi prejavmi agresivity, neovládateľného alebo nepredvídateľného správania prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb alebo ťažkej poruchy zvieráčov prepravovať sa vozidlom verejnej hromadnej dopravy osôb.

42. Najvyšší súd uvádza, že v zmysle ustanovenia § 55 ods. 6 zákona č. 447/2008 Z.z. je podkladom na rozhodnutie o peňažnom príspevku na kompenzáciu komplexný posudok, ktorý sa vyhotovuje na základe vypracovaného lekárskeho posudku (§ 15 ods. 1 menovaného zákona). Lekársky posudok je jedným z dôkazov v správnom konaní, ktorý hodnotí orgán verejnej správy ako ktorýkoľvek iný dôkaz, pričom však nie je oprávnený posudzovať správnosť v ňom uvedených záverov, ale hodnotí iba to, či úvahy posudkového lekára zodpovedajú zásadám logiky a či posudkový lekár vzal zreteľ na všetky relevantné účastníkom do konania doložené lekárske nálezy a svoje závery dostatočne, jasne a zrozumiteľne odôvodnil. Konajúci orgán ho nemôže označiť ako nesprávny a nahradiť ho vlastným posúdením skutočnosti z odbornej stránky. Posudok, ktorý spĺňa požiadavky úplnosti, celistvosti a presvedčivosti a ktorý sa vysporiada so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami býva spravidla rozhodujúcim dôkazom pre posúdenie správnosti a zákonnosti preskúmaného rozhodnutia. Podľa názoru najvyššieho súdu v prejednávanom prípade posudkovým lekárom vypracovaný Lekársky posudok z 02. mája 2019 tieto náležitosti nespĺňa. Uvedené je badať predovšetkým v súvislosti s posudzovaním otázky schopnosti žalobcu využívať na prepravu prostriedky verejnej hromadnej dopravy na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami a pri rešpektovaní jeho prirodzenej dôstojnosti, čo sa potom nesporne premietlo aj do formulácie o absencii jeho odkázanosti na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom. Posudkový lekár v príslušnom lekárskom posudku, ktorý slúžil ako podklad pre vydanie komplexného posudku a následne aj rozhodnutia žalovaného vo vzťahu k posúdeniu odkázanosti žalobcu na individuálnu prepravu osobným motorovým vozidlom konštatoval, že cit.: „ (...) v neurologickom vyšetrení z marca 2017 nie sú popisované poruchy zvieráčov. Aktuálne doložené neurologické vyšetrenie popisuje inkontinenciu moču a stolice ťažšieho (stupňa; pozn. súdu), avšak táto nie je verifikovaná urodynamickým vyšetrením. Nie je teda možné objektivizovať, či sa jedná o inkontinenciu stresového charakteru alebo ide o neurogénny močový mechúr. V marci 2018 bol vyšetrený urológom, ktorý popisuje dysfunkciu zvieráčov so znížením tonusu konečníkového zvieráča v kombinácii so zväčšením prostaty, urodynamické vyšetrenie k objektivizácii stavu nebolo doporučené, taktiež neboli doporučené inkontinenčné pomôcky (...).“

43. Po preskúmaní veci najvyšší súd má za to, že vyššie uvedené a posudkovým lekárom ustálené závery plne nekorešponujú so závermi, ku ktorým dospeli odborní lekári vo svojich odborných lekárskejších nálezochoch a z ktorých mal posudkový lekár pri tvorbe lekárskeho posudku vychádzať. V tomto smere najvyšší súd poukazuje na lekárske správy z Neurochirurgického vyšetrenia zo 14. júna 2018 a z 22. novembra 2018 (K. N. D.), v ktorých boli vo vzťahu k žalobcovi konštatované pokročilé sfinkterové poruchy, čomu zodpovedala diagnóza - trvalá a nezvratná inkontinencia moču a stolice ťažkého stupňa. Zároveň boli žalobcovi predpísané inkontinenčné pomôcky (48 ks / mesiac). Záver posudkového lekára, že v neurologickom vyšetrení z marca 2017 nie sú popisované poruchy zvieráčov už nekorešponduje s aktuálnymi lekárskejšími nálezmi predloženými do predmetného konania samotným žalobcom. Navyše správne konanie vo veci priznania peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla sa začalo na základe žiadosti žalobcu podanej dňa 10. decembra 2018, a teda relevantným obdobím v tomto konaní bolo obdobie roku 2018 (pozri § 11 ods. 6 a 8 zákona č. 447/2008 Z.z.), a nie obdobie zahŕňajúce aj mesiac marec 2017.

44. Zmätočne podľa najvyššieho súdu pôsobí aj konštatovanie posudkového lekára, že aktuálne doložené neurologické vyšetrenie popisuje inkontinenciu moču a stolice ťažšieho (stupňa; pozn. súdu), avšak táto nie je verifikovaná urodynamickým vyšetrením, a teda nie je možné objektivizovať, či sa jedná o

inkontinenciu stresového charakteru alebo ide o neurogénny močový mechúr. Odhliadnuc od toho, že posudkový lekár sa zaoberal inkontinenciou moču (pričom vo vyššie zmieňovaných lekárskejších správach z neurologických vyšetrení bola konštatovaná aj inkontinencia stolice), najvyšší súd odkazuje aj na lekársku správu z Urologického vyšetrenia z 15. marca 2018 (K. S. T.), z ktorej vyplýva, že u žalobcu je diagnostikovaná detrusorovo - sfinkterická dysfunkcia pri základnej neurologickej diagnóze - funikulárnej myelóze. Z uvedeného je zrejmé, že sfinkterové poruchy žalobcu súvisia s jeho primárnou diagnózou majúcou neurologický charakter / pôvod. Pokiaľ posudkový lekár odkazoval na správu z chirurgického vyšetrenia z januára 2018, v ktorej chirurg popisoval len reziduálnu poruchu sfinkterov a hemoroidy, ktoré boli opatrne reponované, súd uvádza, že aj v zmysle prílohy č. 3 položka č. XIII - Močové ústrojenstvo zákona č. 447/2008 Z.z., stupeň inkontinencie diagnostikuje urológ, gynekológ, neurológ a gerontológ podľa druhu inkontinencie, a nie chirurg. Tiež dodáva, že pokiaľ mal posudkový lekár pochybnosť o úplnosti záveru odborného lekára, mal ho požiadať o kompletizáciu lekárskeho nálezu, respektíve o dodatočné vyjadrenie zamerané na pôvod sfinkterickej poruchy u žalobcu, ktorá bola nesporná a preukázaná.

45. Najvyšší súd po preskúmaní obsahu administratívneho spisu mal tiež preukázané, že prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 11. mája 2018, Číslo: PB2/PP/SOC/2018/30572 -0004 odňal žalobcovi parkovací preukaz s tým, že na základe následne podaného odvolania žalobcom, prvostupňový správny orgán rozhodnutím z 12. júla 2018, Číslo:PB2/PP/SOC/2018/30572-0012 odvolaniu v plnom rozsahu vyhovel a rozhodol o vydaní parkovacieho preukazu žalobcovi. Prvostupňový správny orgán vychádzal z lekárskeho posudku z 09. júla 2018, v ktorom posudkový lekár v rámci diagnosticko-funkčného hodnotenia skonštatoval funikulárnu myelózu a detrusovo-sfinkterickú dysfunkciu (pri základnej neurologickej diagnóze - funikulárna myelóza; inkontinencia moču a stolice ťažkého stupňa). Výdanie parkovacieho preukazu bol teda odôvodnený neurodegeneratívnym ochorením spojeným so stredne ťažkými parézami a inkontinenciou moču a / alebo stolice).

46. Rovnako ako nedostatočne podložený vyhodnotil najvyšší súd záver žalovaného správneho orgánu, ktorý s odkazom na osobné stretnutie so žalobcom dňa 05. septembra 2018 skonštatoval, že žalobca inkontinenčné pomôcky nepoužíva. V tomto smere súd po prvé uvádza, že predmetné konanie vo veci priznania peňažného príspevku na kúpu osobného motorového vozidla začalo na základe žiadosti žalobcu z decembra 2018 a po druhé, z posudkového záveru (ako výsledku sociálnej posudkovej činnosti) vyplýva, že žalobca používa lekárom predpísané plienky (plienkové nohavičky - 48 ks / mesiac), aj v dôsledku čoho bolo zo strany správneho orgánu skonštatované, že spĺňa podmienky na priznanie peňažného príspevku na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou. Hoci zákon č. 447/2008 Z.z. pripúšťa lekársku posudkovú činnosť, a to najmä za účelom hodnotenia a posudzovania zdravotného stavu, jeho zmien a porúch podmieňujúcich zdravotné postihnutie fyzickej osoby, ktorej vykonanie v prípadoch, keď toto posúdenie vyžaduje osobitné odborné znalosti, však neoprávňuje v zmysle Článku 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky žalovaného, aby upustil, respektíve vôbec nevykonal podrobnú analýzu zistených záverov vo svojom rozhodnutí s vyhodnotením, prečo neprihliadol k námietkam žalobcu, respektíve prečo závery obsiahnuté v komplexnom (prípadne lekárskom) posudku vyhovujú kritériu spoľahlivo zisteného stavu veci v zmysle zásady súčinnostného hľadania materiálnej pravdy v správnom konaní (§ 3 ods. 2 a 5 Správneho poriadku). Najvyšší súd navyše dopĺňa, že nie je postačujúce, aby správny orgán bez ďalšieho (formálne) či nekriticky prevzal nedostatočne zdôvodnený záver, ku ktorému posudkový lekár pri svojom hodnotení dospel, ale je žiaduce, aby správny orgán náležite dbal na dostatočné, jasné, zrozumiteľné, presvedčivé a úplné zdôvodnenie, ako aj uvedenie konkrétnych odborných argumentov, na ktorých sa ten ktorý záver zakladá. Je vecou správneho orgánu vyžadovať, aby lekárske posudky, ktoré sú podkladom pre jeho ďalšie rozhodovanie, boli po obsahovej stránke náležite vyčerpávajúce a predstavovali relevantný podklad pre vyvodenie právnych záverov samotného správneho orgánu.

47. Vzhľadom na uvedené dôvody najvyšší súd využijúc pritom (aj vzhľadom na zásadu rýchlosti a hospodárnosti konania podľa § 5 ods. 7 SSP) zákonom danú možnosť zmeny rozhodnutia krajského súdu rozsudok krajského súdu postupom podľa § 462 ods. 2 SSP zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného z 10. júna 2019, Číslo: UPS/US7/SSVODPPKPC1/SOC/2019/

6087 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

48. Pretože rozhodnutie žalovaného bolo zrušené a vec mu bola vrátená na ďalšie konanie, úlohou žalovaného predovšetkým bude, aby sa v zmysle hore uvedených záverov právne vysporiadal s medicínskymi závermi obsiahnutými v posudkoch, a to najmä s tým, či zdravotné postihnutie žalobcu mu bez podstatného rizika ohrozenia zdravia a v tomto smere primárne pri rešpektovaní jeho prirodzenej dôstojnosti umožňuje využiť prostriedky hromadnej prepravy na rovnakom základe s ostatnými fyzickými osobami.

VI.

49. O trovách konania rozhodol najvyšší súd podľa § 467 ods. 2 SSP v spojení s § 467 ods. 1, § 167 ods. 1 a § 175 ods. 1 SSP tak, že žalobcovi, ktorý v konaní dosiahol úspech, priznal nárok na náhradu trov konania na krajskom súde a kasačnom súde. O výške náhrady trov konania rozhodne správny súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 175 ods. 2 SSP).

50. Toto rozhodnutie prijal najvyšší súd v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 veta prvá SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.